

NÚM. 12 - SETEMBRE 1992

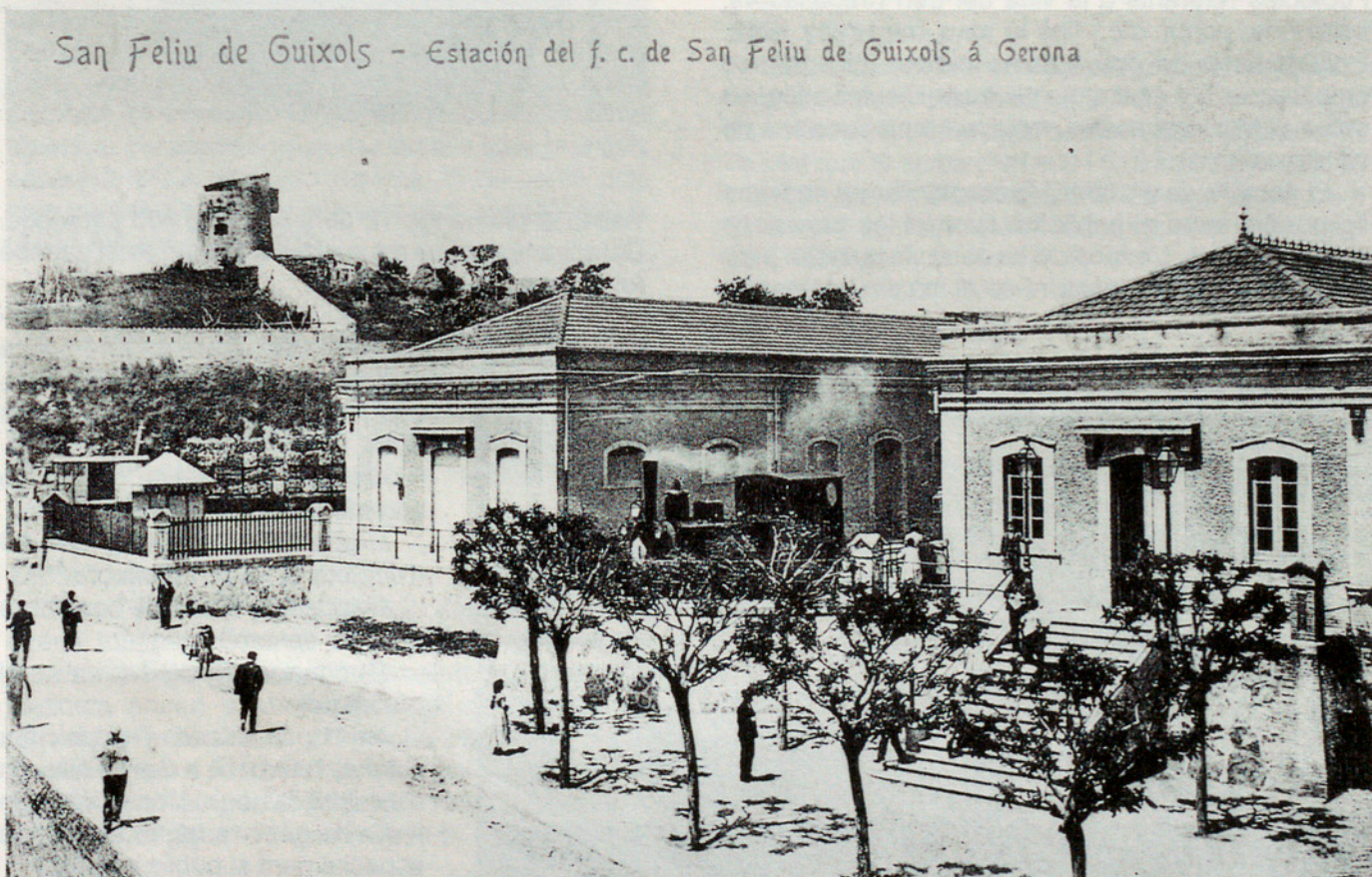
SANT FELIU DE GUÍXOLS

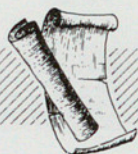

ARXIU I MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT

1892 EXPOSICIÓ DE BELLES ARTS A SANT FELIU DE GUÍXOLS

San Feliu de Guixols - Estación del f. c. de San Feliu de Guixols á Gerona

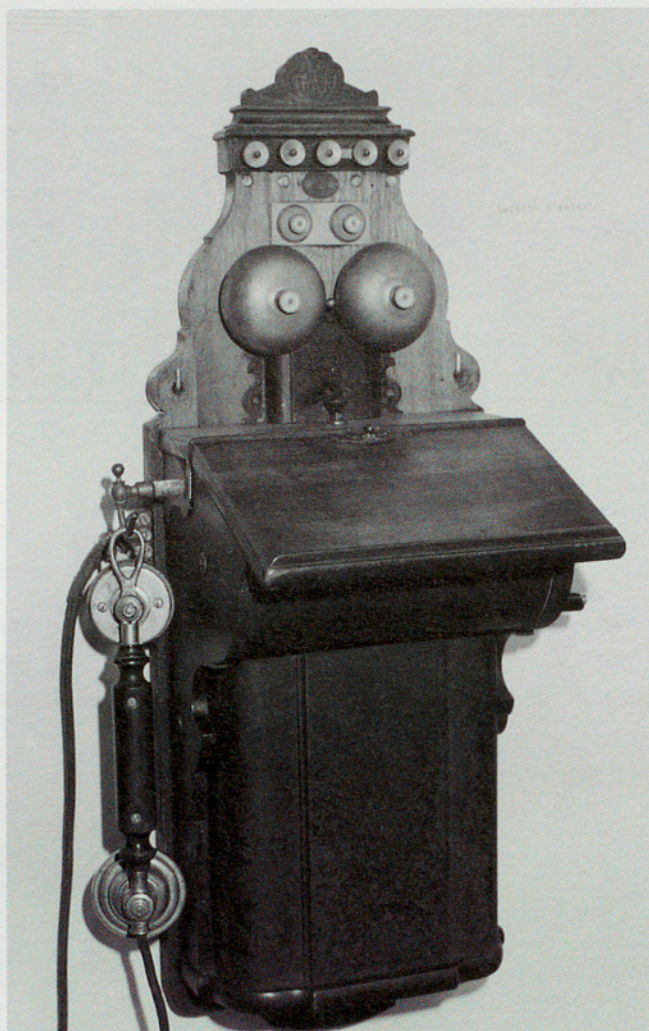
CENTENARI DEL TREN DE SANT FELIU DE GUÍXOLS A GIRONA

Des del 27 de juny fins el 27 de juliol s'ha exhibit al Monestir de la nostra ciutat l'exposició "Centenari del Tren de Sant Feliu de Guíxols a Girona", exposició itinerant que ha estat possible gràcies a la col.laboració desinteressada de molts ciutadans que han deixat objectes de la seva propietat. Amb motiu d'aquest esdeveniment s'ha creat un Consorci on hi són integrats tots els Ajuntaments dels pobles per on passava el tren, que ha rebut també el suport de la Diputació de Girona, el Consorci de la Costa brava, els Consells Comarcals dels Baix Empordà i del Gironès. El Departament de Cultura, de la Generalitat de Catalunya, de moment, no ha fet cap aportació.

L'exposició va ocupar tota la planta baixa del Monestir. A la sala de conferències, hom podia admirar la maqueta feta a escala de l'estació de Sant Feliu, obra del guixolenc Ignasi Griñón. Aquesta espectacular maqueta, de 14x4 m, reproduïx fidelment tots els detalls de l'estació. A la mateixa sala, l'Associació d'Amics del Ferrocarril de les Comarques de Girona exhibia diferents peces de modelisme ferroviari. A més a més, en aquesta sala es projectava el vídeo que sobre la història del tren ha realitzat la jove empresa guixolenc "Top Produccions" per encàrrec del Consorci, vídeo que ha tingut un gran èxit entre el públic visitant.

Al passadís i a l'aula 1 es van muntar els 37 plafons itinerants, en els quals es combinen textos, fotografies i objectes referents a la vida del tren (treballadors, estacions, ponts, etc.) fins la seva mort l'any 1969. L'ambientació del passadís es feia per mitjà de tres monitors de T.V. que projectaven pel.lícules antigues sobre el tren. Del sostre penjaven reproduccions de bitllets del tren.

El nombre de visitants i l'acceptació que ha tingut l'exposició entre el públic ha superat les previsions més optimistes. L'exposició ha estat visitada per prop de 8.000 persones, assolint-se el màxim nombre de

visites el diumenge 12 de juliol, amb 600 persones. Cal assenyalar que aquestes visites han estat gairebé totes individuals.

Després de Sant Feliu, l'exposició ha seguit el seu camí: Santa Cristina, Quart, Llambilles. Aquesta tardor es podrà veure als següents llocs:

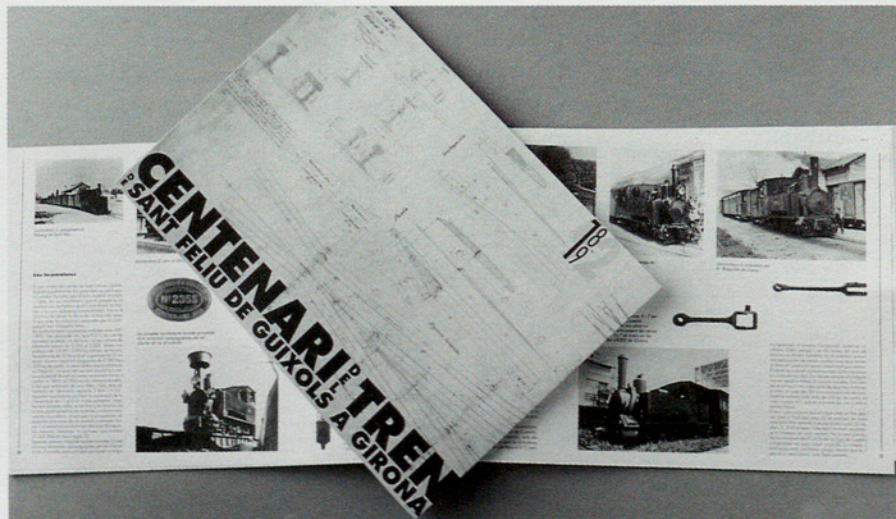
Cassà de la Selva, del 19 de setembre al 12 d'octubre.

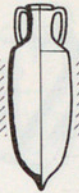
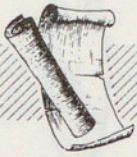
Castell-Platja d'Aro, del 24 d'octubre al 15 de novembre.

Llagostera, del 21 de novembre al 13 de desembre.

Girona, del 19 de desembre al 10 de gener.

Un cop finalitzada l'exposició a Girona, retornarà a Sant Feliu, on s'exhibirà de nou al Monestir des de finals de gener a febrer, adreçada especialment al públic escolar.

SANT FELIU - MALLORCA (S.XIV-XVI)

Continuem amb la publicació de les breus, però interessantíssimes, notícies que del fons documental de Mallorca Ramon Rosselló ens continua trametent. (Vegeu l'Informatiu 7 i 11).

1329, 7 setembre.

A la Cúria de la Governació de Mallorca es veu el cas de Bartomeu Calabuig, mercader de Mallorca que es trobava amb la seva nau carregada de blat al port de Sant Feliu. Es reproduïx una carta en què dit mercader comunica a Ramon Desgau de Cotlliure, amic seu, que ha estat a Sant Feliu de Guíxols amb la seva nau carregada de blat i essent al cap de les Formigues, mentre voltava un llaüt sortí de *Palamors* avisant que hi havia 4 galeres i una sagetia, perquè va convenir tornar a Sant Feliu i estar-hi alguns dies fins rebés resposta d'aquesta carta, si les galeres eren en aqueixes mars i si ha de tornar a Barcelona a descarregar. Però si envia 40 o 50 homes els donarà la vianda. En la nau hi pot haver 2.400 salmes. Feta dia 16 de juny. Aquesta carta arribà després a Mallorca tramesa pel castellà i batlle de Cotlliure. (Arxiu Regne Mallorca, Extraordinaris Cúria Governació AH 436 f. 64-68v).

1336, 4 juliol.

El governador i lloctinent general de Mallorca, Roger de Rovenac, comunica a Francesc de Pertagàs, lloctinent d'Eivissa, que ha donat llicència a Bonanat Rabassa de Sant Feliu de Guíxols, patró de l'ley d'orla anomenat Sant Antoni, pugui carregar a l'illa d'Eivissa 45 "modinos" de sal i portar-los a la Ciutat de Mallorca. Ha promès no portar la sal a llocs prohibits especialment a Gènova i Savona. Hi ha certificació com mentre dia 30 juliol descarregà la sal a Mallorca. (ARM AH 436 bis f. 110v).

1460, 30 desembre.

Constituït a la Cúria de la Governació de Mallorca Francesc Pati patró de barca habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, promet que d'aquí a la festa de Pasqua haurà presentat els comptes del negoci que tenia contractat amb Mateu Antich, ara pres captiu a Barbaria. (ARM AH 500 f. 3).

1463, 1 març.

Antoni Planella, patró de llaüt, Joan Oms i Pere Creus mariners, tots de la vila de Sant Feliu de Guíxols, presten jurament i prometen que partint de Mallorca aniran a Menorca "e allí carregaran de formatges e partint de Menorca iran drete via a Copliure hiran e pendran lur viatge per terres qui sien obedients a la Magestat del senyor Rey". (Sens dubte fa al·lusió a l'alçament contra Joan II). (ARM AH 502 f. 47).

1488, 25 octubre.

Miquel Metge, notari de Mallorca, procurador de Francesc Salelles, mercader de la vila de Sant Feliu de Guíxols, substitueix procurador Antoni Macià ciutadà de Mallorca, perquè en nom de dit Salelles reclami deutes, com també als hereus de Francesc Riera, mercader difunt. (ARM Arnau Carbonell C-237 f. 57v).

1500, 9 gener.

Mateu Pruners, senyor de gerreria de la Ciutat de Mallorca, reconeix deure a l'Almoina de la vila de Sant Feliu de Guíxols, 14 lliures i 18 sous censals sobre un camp dit d'en Salaverd, situat a la Ciutat de Mallorca. (ARM Arnau Carbonell C-242 f.5).

1506.

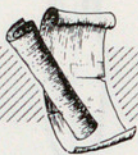
Els jurats de la Ciutat i Regne de Mallorca escriuen a Don Joan d'Aragó, comte de Ribagorça, lloctinent general del Principat de Catalunya, exposant la penúria de blat que pateix l'illa i han tramès a Catalunya Bartomeu Calvó "home molt fiat e de crèdit" i n'ha comprat un càrrec, el qual blat "ha stat pres per los hòmens de Sanct Feliu e de Girona, cosa certament de gran admiració com sia notori per tot lo món la dita nostra necessitat que no's podria més explicar". Supliquen vulli manar que el blat sia restituit. (ARM Lletres Missives AH 686 f. 61).

1509, 15 octubre.

Jeroni Colomines certifica als jurats de la Ciutat i Regne de Mallorca que del galió d'Narcís Andreu, que ha arribat de Sant Feliu, ha descarregat 147 quarteres de blat que té ajuda d'un sou i 6 diners per quartera, i 26 quarteres i 4 barcelles d'ordi que té ajuda de 8 diners per quartera. (ARM Extraordinaris Universitat 25 f. 498v).

RAMON ROSSELLÓ

Pat tunc et ego. De eodem.
Solentes querebas te qd
Istud qd maxie ca reuapatois
zei p dte e solatudo i g litois huc ducit
et ducit qd dō n, sumit p opatus ar zep
p dte exneghignaa q p solatudie, aystodie
I reuapat sic ams p solatudie, solat q
cais p solatudie, ays arauendo hie mde e
pda p dte i uent, God, mo h q au gpat
q ams ad soladu q d Et au fite, p s fam
pact ut ams qd Rem p dte no possit

1892. EXPOSICIÓ DE BELLES ARTS A SANT FELIU DE GUÍXOLS

Amb motiu de l'inici del ferrocarril que havia d'enllaçar la nostra ciutat amb la de Girona, a Sant Feliu es varen projectar diversos actes festius i culturals que afegissin més brillantor —si era possible— a aquell memorable esdeveniment.

De tots ells, en destaquem el més important sens dubte: la inauguració de l'Exposició de Belles Arts, que tingué lloc el dia 3 de juliol de 1892.

El centenari del tren de Sant Feliu, enguany, ha estat molt dignament celebrat. No voldríem, però, que ens passés desapercebuda la mostra artística que acompanyà l'efemèride que aquests dies recordem.

1. COMISSIONS I ENTITATS ORGANITZADORES

En la preparació de tan notòria manifestació cultural, tot i ser patrocinada per l'Ajuntament, hi participaren moltes i diverses entitats i guixolencs d'idees molt diferents i fins oposades, i de tots els sectors socials de la població.

A l'igual de la ingent tasca que representà l'empresa del ferrocarril, a tots aquells guixolencs només els unia, en aquelles circumstàncies, l'interès pel bé comú de la seva ciutat.

La comissió organitzadora restà finalment així constituïda:

Presidentes honoràries: Victòria Ferrer, viuda de Ferrer i Antònia Vinyas de Casas.

President efectiu: Joan Casas Arxer, alcalde constitucional.

Vice-presidents: Pere Màrtir Estrada, Josep Llorenç Buxó i Ginès Vidal Roura.

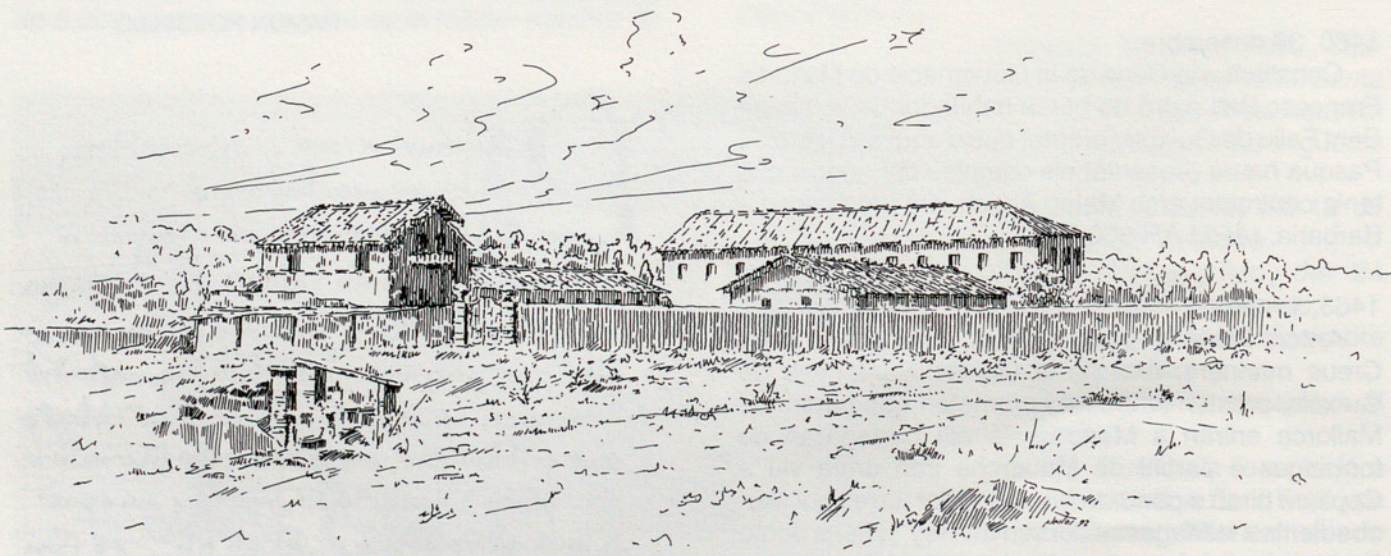
Vocals: Mn. Jaume Puig, rector; Mn. Francesc Gich, rector castrense; Il.ltre. Joan Fortó; Pere Pascual, jutge municipal; Jaume V. Ferrer, ajudant militar de

Marina; General Guitart, arquitecte municipal; Miquel Andreu; Benet Bartomeu; Agustí Brugada; Jaume Bertran; Josep Calsada Gruart; Agustí Casas; Josep Domingo; Narcís Duran; Salvador Fàbregas; Francesc Ferrer; Enric Gener; Josep Huguet; Telesfor Izal; Salvador Janer, Joan Jordà, Josep Lloberas; Lluís Martí; Joan Palol; Rafael Patxot; Jaume Pons Martí; Pius Prujà; Joan Sembrada; Manel Tafall; Joan Vidal; Hermenegild Vila; Salvador March; Jaume Vilallonga; Sebastià Andreu; Salvador Albert i Josep Dausà.

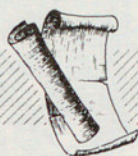
Gairebé totes les entitats ganxones participaren tant en l'organització, com en la recerca de l'emplaçament, finançament i propaganda. És a dir: Ajuntament (Joan Aurich i Joan Palol); Junta Administrativa del ferrocarril (Manel Dalmau i Salvador Rabasa); per la premsa local: "El Bajo Ampurdán" (Enric General), "El Siglo XX" (Narcís Duran), "El Noticiero" (Josep Dausà); pels casinos: "La Constància" (Ginès Vidal), "La Unión" (Josep Remus), "La Amistad" (Ceferí Guizán), "Nuevo Casino El Guixolense" (Joan Dalmau); "Centro Recreativo (Miquel Andreu), Junta organitzadora de "Festejos públicos" (Ricard Moner, Ildefons Perdrioux, Salvador Fàbregas i Joan Bendrell).

D'entre tots els representants de les ciutats associacions guixolenques, la comissió organitzadora va nomenar una comissió executiva, que quedà constituïda de la següent forma: President, Jaume Vilallonga; Vice-president, Vicens Vila; Secretaris, Salvador Albert, Sebastià Andreu i Josep Dausà; Vocals, Agustí Casas, Josep Domingo, Francesc Ferrer, Jaume V. Ferrer, Enric Gener, Rafel Patxot, Jaume Pons Martí, Manel Tafall i Joan Vidal.

Hom nomenà també vocals delegats en altres poblacions: a Barcelona (Agustí Robert Surís i Salvador

Exterior de l'emplaçament de l'exposició (contraportada del catàleg, reproduïda per N. Sanchiz).

ARXIU

Vidal Largacha), a Girona (Joan Brull, Alfons Gelabert i Manel Viñas), a Olot (Joaquim Vayreda) i a Sevilla (Rafael i Francesc Isern).

2. EMPLAÇAMENT DE L'EXPOSICIÓ

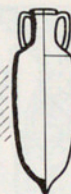
Com a marc físic de l'Exposició hom escollí el paratge segurament més idoni del poble; és a dir, els jardins de les senyores Ferrer i Casas, on després hi hagué les fàbriques d'en Rosselló (més tard "Illeco") i "La Suberina".

El lloc, doncs, quedava un xic lluny de l'estació de la població del tren inaugurada aquells dies, bastida pel cantó nord-est, al barri de Tueda; mentre que la mostra artística guixolenc es faria a l'altre extrem, a l'indret de Mascanada a la banda de ponent.

Per aquest motiu, al peu de les escales de l'estació, hi hauria uns carruatges que, per molt bon preu, podrien traslladar els viatgers que ho desitgessin a l'Exposició de Belles Arts.

L'historiador gironí, Joaquim Botet i Sisó, quedà totalment meravellat en veure que a Sant Feliu — població que ell catalogà de secundària—, pogué haver-hi uns jardins tan grans i amb tant de gust treballats: arbres de les espècies més singulars, i exòtiques plantes que revelaven un tracte primmirat.

En aquella ocasió, un improvisat pont de fusta trabà ambdós jardins, el de la viuda Victòria Ferrer i el de la senyora Antònia Vinyas —casada amb Joan Casas—, que es convertiren en un magnífic atri de l'Exposició.

MUSEU

El parc donava a una petita plaça rectangular, voltada de construccions, al fons de la qual hi havia l'edifici on s'havia instal·lat l'excel·lent —per a la nostra ciutat i contrada— mostra artística.

3. CONTINGUT DE L'EXPOSICIÓ DE BELLES ARTS

La nau, ben espaiosa, constava de dos pisos, on es distribuïren per a ser exposades 474 obres d'art, segons les següents seccions: 1a. Pintura i dibuix; 2a. Escultura; 3a. Fotografia, treballs de suro i diversos objectes; i 4a. Arqueologia.

Les obres de la primera secció eren pintures a l'oli i dibuixos d'artistes de Barcelona i Sevilla, i de pintors i afeccionats de Sant Feliu, Girona, Olot, etc. I creiem que aquesta secció constituí el gruix de la mostra d'art per la quantitat d'obres, i el més valuós d'ella per la qualitat dels participants.

Aquesta col·lectiva, en plena eufòria del Modernisme, va adquirir certa envergadura per no haver-se limitat a fer-ne participar els artistes locals només, sinó els més importants de Catalunya. Vegeu-ne els seus noms:

Sant Feliu de Guíxols

Eduard Bitlloch Torrent
Josep Domingo
Jaume Ventura Ferrer
Ventura Fuster Font

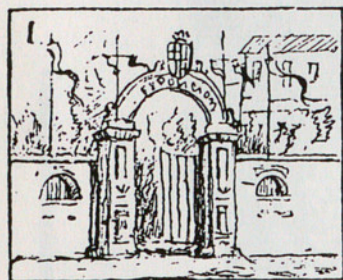
Jaume Pons Martí
Vicens Vila Mas
Jaume Vilallonga Balam
Salvador Villà

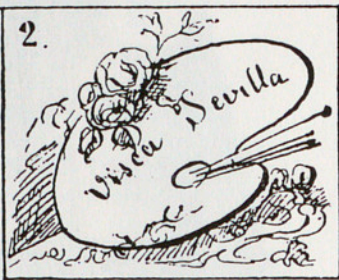
Exterior de l'Exposició de Belles Arts

Exposició de BELLAS ARTS celebrada en St. Feliu de Guixols en Juriol y Agost de 1892.

Aqueixa AUCA se ha imprentat perque 'ls grans repassin, los mitjansers recordin, y els petits hi aprenguin.

La Exposició y sa historia
será de eterna memoria.

Los artistas sevillans
hi tenan cuadros mol grans.

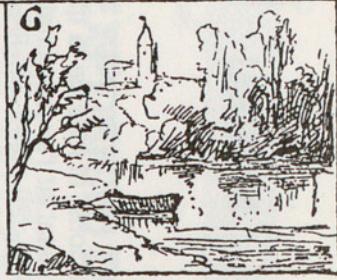
Bonicas flors y palomas
Camoyano pinta á estonas.

Clemente, D. Salvador.
Bajo la parra es pintor.

Aquell que s' en diu Cortés
es un pintor molt entès.

Manel Garcia, ab son riu,
no es pas un pintor de nú.

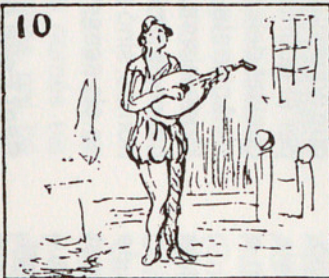
En Lafita ab son pinsell
solsamente retira 'n ell.

De la Rosa, D. Manel.
Es pintor sense recel.

Despedintse El Matador
La Vega sa fet pintor.

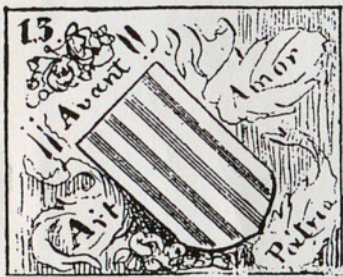
Aquell que s' en diu Narbona
pinta cosa que 's molt bona.

Aquet Venedor de flors
per Tirado logra honors.

El valenciá Agrassor
pinta ab gracia y molt de foeh.

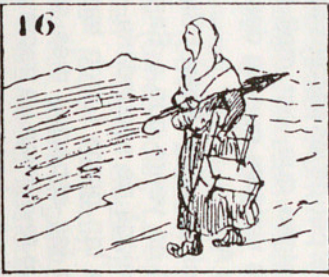
De Cataluña parlém
y á nostra pàtria ensalsém.

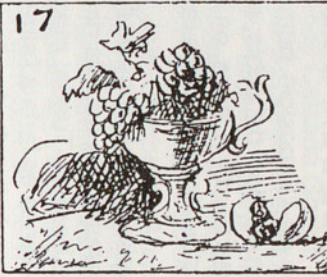
Aquell que 's diu Alarcón
casi be agrada á tothom.

En Baixas te una Caryneta
que está molt ben pintadeta.

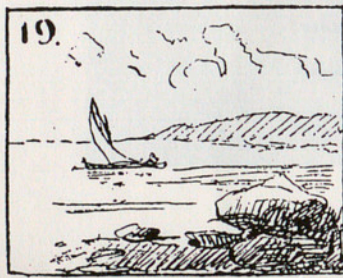
L' hora del Rosari te
en Baixeras Verdagué.

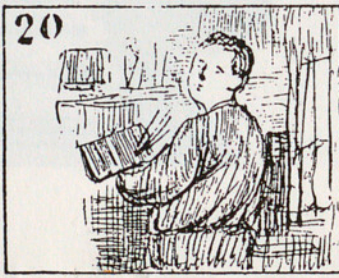
En Borrell pinta raimis
bonichs, fresens y molt fins.

En Brull, volent estudiá,
es pintor que molt be ho fá.

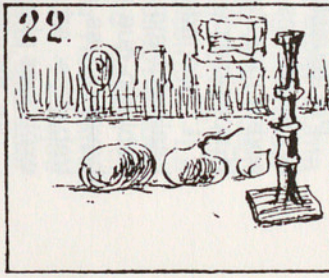
En Canius te una marina
que 's cosa bastant divina.

Castelcho, ab gran primor
te el Retrato del autor.

La Máscara den Cusi
l' acredita de molt fi.

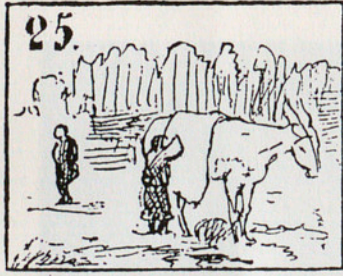
Emili Casals y Camps.
pintá alls y sebas ben grans.

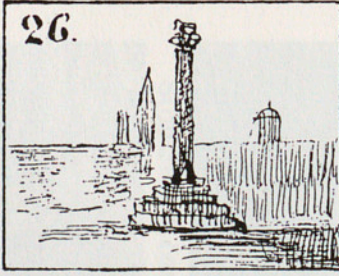
Manel Ferrán y Bavoná
pinta tropa que 's bufona.

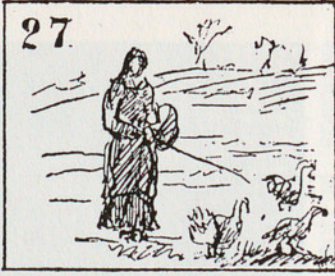
Franco pintor renombrat
ho deixa ben acabat.

En Galofre ab l' animal
resulta un pintor cabal.

En Gelabert y Buxó
es dibujant y pintor.

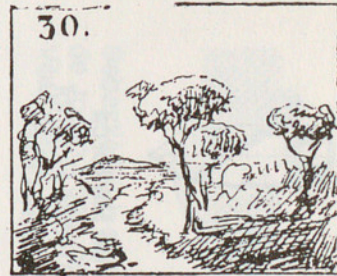
Los pavos den Lluís Grané
son ausells que están molt be.

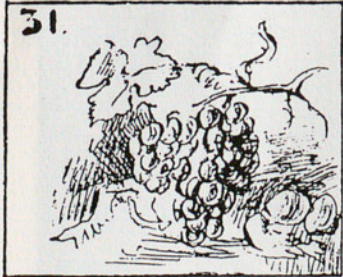
El pintor Juan Llimona
te una noya rebufona.

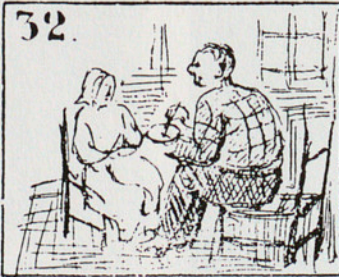
De Paula, aquell St. Francesch
es lo millór den Marqués.

Martí Alsina, ab bon color,
es dels que pinta millor.

Mireuvs an Mirabent
ab flors y fruits ¡que valent!

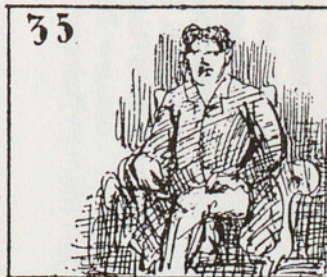
En Nubiola es un Docto
pintant malats de debó.

El pintó Lluís Pellicé
es dels que dibuja bé.

Pons Martí está acreditat
com á pintor reputat.

En Robert en té energia
ab son estil que 's del día.

En Rodriguez Codolá
també 'l podem alabá.

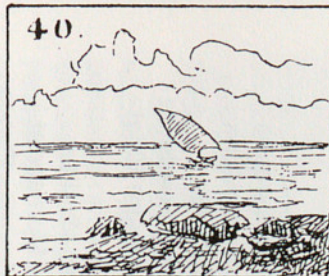
Juan Soler y Un Vendedor
acreditan al pintor.

Simancas ab son trompeta
deixa la pintura feta.

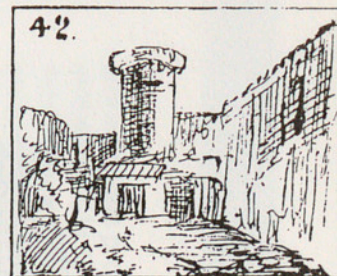
Tamburini A la finestra
resulta una ma mol destra.

El pintor que 's diu Urgell
per marinas te pinsell.

Vayreda ab sa germanó
vos dich que 's un gran pintor.

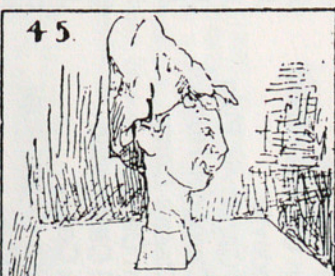
Jaume Ventura Ferré
cada día está mes be.

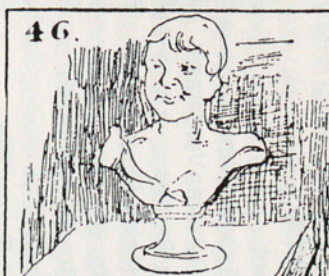
Com á escultor de gran fama
hi veureu en Vallmitjana.

En Campeny te una Torera
que 's una obra de primera.

La mitra den Clarasó
l' acredita de escultor.

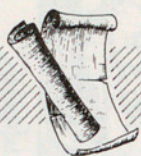
Fábregas y Noy rient
á tothom deixan content.

Com desitjant vero fet
los autors d' eix paperet.

Contribuint á la Gloria
de Sant Feliu y sa Historia.

ARXIU

Girona

Feliu A. de Alarcón
Prudenci Bertrana Compte
Joan Brull
Narcís Casadevall
Albina Esquerrà de Subirà
Alfons Gelabert Buxó

Olot

Melció Domenge
Joaquim Vayreda
Marià Vayreda

Cadaqués

Sebastià Berenguer Tuégols

Barcelona

J. Armet
Joan Baixas Carreté
Dionís Baixeras Verdager
Laureà Barrau
Pau Bastide Rouquet
Pau Ma. Bertran
Pere Borrell del Caso
Juli Borrell Pla
Ramon Borrell Pla
Ricard Brugada
Ramon Camins Rovira
J. Capdevila
Genís Capdevila Puig
Pere Carbonell Huguet
Emili Casals Camp
Ramon Casas
Claudi Casteluch
Antoni Coll Pi
Sebastià Cruset Aupí
Manel Cusi
Josep Dies Francés
Manel Feliu de Lemus
Manel Ferran Bajona
Antònia Ferreras
Joan Ferrer Miró
Lluís Franco Salinas
Francesc Galofre Oller
Onofre Garí Torrent
Francesc Gimeno
F. Gómez Soler
Lluís Graner Arrufí
Josep Guardiola Bonet
Antoni Jané Giral
Ramir Lafuente Mellado
Josep Lapeyra Robert
Joan Llaverias Labró
Joan Llimona Bruguera
Francesc Llorens Riu
Climent Llosas
Ricard Martí Aguiló
Ricard Manzanet Millan

Artur Girbal
Lluís Perich Solà
Josep Pagès Ortiz
Teresa Puxan Carreras
Joan Martí Via

Sitges

Joaquim Miró Argenter

Ripollet

Andreu Solà Vidal

Josep Ma. Marquès
Ramon Martí Alsina
Joan Martí Via
Arcadi Mas Fondevila
Ramon Mestre Vidal
Mirabent
Francesc Miralles
Cristòfol Montserrat
Josep Moragas Pomar
Vicens Nubiola
Joan Padró Gispert
Josep Parera
Joan Peig Claret
J.Ll. Pellicer
Josep Pinós Comas
Joan Pinós Palà
Gastó Pujol Hermann
Joaquim Purials Forment
Lluís Ràfols Olivella
Nicolau Raurich, Pbre.
Austí Robert Surís
Leopold Roca Turnò
Manel Rodríguez Codolà
Joan Roig Soler
Tomàs Sans Corbella
Pompeio Sans Yllas
Guillem Servat Piñol
M. G. Simancas
Joan Soler
Ernest Soler de las Casas
Santiago Rusiñol
Pelegrín Talam Anglès
Josep Tamburini
Modest Teixidor Torres
Aureli Tolosa Alsina
Josep Triadó Mayol
Frederic Trias Godó
Modest Urgell
Anton Utrillo
Ricard Urgell
Joaquim Vancells Vieta

MUSEU

València

Joaquim Agrasot Juan
Lluís Blesa Prats
Eduard Soler Llopis

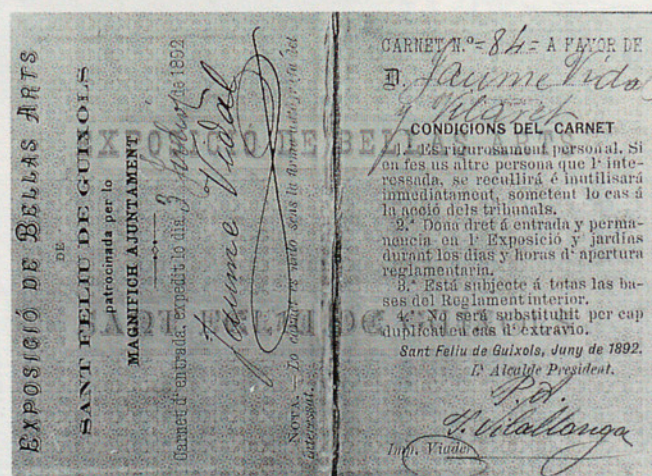
Palma de Mallorca

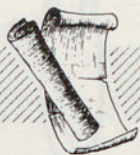
Joan O'Neill Rosiñol
Antoni Ribas Oliver

Sevilla: Josep Arpa Perea, Gonzalo Bilbao, Salvador Clemente, Blas Martín Camacho, Ferran G. Camoyano, Eduard Cortés, Manel García Rodríguez, Felip Gil, Josep Lafita Blanco, Virgili Mattoni, Francesc Narbona, Josep Pinelo Llull, Josep de Pando Fernández, Manel de la Rosa, Emili Sánchez Perrier, Ferran Tirado, Joaquim Turina, Josep de la Vega Marrugal i Manel Villalobos.

Quant a la segona secció, d'escultura, foren disset els escultors que hi exposaren: Josep Campeny i Santa Maria, Joan Claramunt D'Arnaud, Agustí Claramunt Martínez, Enric Clarasó, Celestí Devesa (Olot), Lluís Fàbregas Riera, Joan Baptista Font Rodon, Joan Massó Huguet, Artur Murtra Vilaplana (Girona), Francesc Pagès Serratos, Josep Piquet Catulí, Francesc Planas Valls, Joan Riera Casanovas, Emili Sala Olanas, Agapit Vallmitjana, Venanci Vallmitjana i A. Vallmitjana Abarca.

La tercera secció recollia treballs fotogràfics (d'Agustí Casas Viñas, Rafael Patxot Jubert i de

ARXIU

Sebastià Riu), artesanía sobre suro (un joier de suro de Josep Pons, de la Bisbal) i sobre fusta (Salvador Vilarrassa).

La darrera secció —d'Arqueologia, l'anomenaren!— reunia diversos objectes d'interès. Els més importants eren sens dubte els que el Capítol de la Catedral gironina cedí: tres quadres antics, un tapís, dos pal·lis i un manuscrit ("L'Apocalipsi"). I les monedes antigues de la col·lecció particular de Mn. Ramon Font, Vicari General de la nostra Diòcesi.

Segons Botet i Sisó, aquesta quarta secció va ser la més fluixeta. Bon coneixedor del patrimoni guixolenc, hi trobà a faltar el nostre cartulari, el llibre Vermell, i altres objectes que molt bé hi podien ser exposats.

4. INAUGURACIÓ

A dos quarts de deu del matí del 3 de juliol, s'organitzà una comitiva formada per la Comissió Organitzadora, l'Executiva i la Corporació Municipal que, precedida de la coral guixolenc "Avant" amb el seu magnífic penó i llurs típiques barretines —seguint els compassos de l'orquestra Garreta—, es dirigí cap a l'Exposició passant pel carrer Major Antic (Clavé), Rambla Vidal, carrer del Mall i Santa Magdalena. (Potser no caldria dir que els carrers estaven nets i curiosos, ja que, a més de la cura dels veïns, l'Ajuntament hi havia invertit alguns diners en l'adequament de la seva infraestructura).

Després del discurs del president d'honor de la Comissió Organitzadora, Joan Casas, i d'altres ben estudiats detalls protocolaris, quedà oficialment oberta l'Exposició de Belles Arts de Sant Feliu.

S'obrí el dia 3 de juliol, i es tancà el 15 d'agost.

5. VISITANTS I PUBLICACIONS

Desconeixem el nombre de persones que visitaren l'Exposició de Belles Arts. Només tenim constància d'algunes personalitats que en deixaren escrites llurs impressions.

Si de Girona, com a reporter de la "Revista de Gerona", vingué Botet i Sisó i en publicà la notícia, de Barcelona —delegat pel Centre Excursionista de Catalunya— ho féu el conegut periodista i escriptor Josep Reig i Vilardell, qui en publicà una entusiasta ressenya al "Butlletí" d'aquella entitat cultural i esportiva.

Un dels encerts, per part dels organitzadors del certamen artístic que tingué lloc a Sant Feliu i que el viatger barceloní celebrà i aplaudí, fou

MUSEU

que s'hagués projectat per unanimitat que la llengua catalana fos la llengua oficial de l'Exposició de Belles Arts i que, a més aquell acord s'acomplís en tots els actes de la mostra i en totes les publicacions fetes en aquella ocasió.

En efecte, tot el que es publicà es féu en català. El llibre/catàleg de l'Exposició, estampat per la impremta Viader amb el bon gust de sempre. Una auca senzilla que volia resumir-ne l'esdeveniment. I un curiós carnet de visitant.

6. EPÍLEG

És evident que tot aquest episodi de la història de Sant Feliu s'ha d'emmarcar en el seu context local i en el de la història d'art de Catalunya. I que, sobretot, s'ha de relacionar directament amb la inauguració del tren de Sant Feliu, ja que l'objectiu de l'Exposició no va ser altre que el de donar més relleu a aquell fet, el centenari del qual hem evocat tots els pobles de l'antiga línia del ferrocarril.

Subratllem una vegada més el protagonisme de tot el poble i, doncs, la solidaritat de moltes i diferents persones i entitats guixolenques —el bé comú, com a únic interès i objectiu de totes elles— que féu possible l'establiment de la línia del ferrocarril i la manifestació cultural que l'acompanyà.

ÀNGEL JIMÉNEZ

FONT

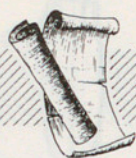
REIG VILARDELL, Josep (1892) "Excursió a Sant Feliu de Guixols amb motiu de l'exposició de Belles Arts", *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya*. Vol. II, p. 85-89, Barcelona.

BOTET I SISÓ, Joaquim (1892) "De Gerona a San Feliu de Guixols", *Revista de Gerona*, juliol, Girona.

"Inauguración de la Exposición de Bellas Artes", *Papeles Viejos, Áncora*, 20-VI-1968.

(Ens consta que el fotògraf Jaume Bertran féu l'Àlbum de l'Exposició Regional, que no ens ha estat possible de veure!).

LES PRIMERES JORNADES D'ARQUEOLOGIA DE LES COMARQUES DE GIRONA A SANT FELIU DE GUÍXOLS

Durant dos dies de la primavera de 1992, el divendres 5 i el dissabte 6 de juny, els arqueòlegs que treballen a les comarques gironines es van reunir a les sales del monestir de Sant Feliu de Guíxols per informar, ésser informats i discutir els treballs de camp que havien tingut lloc durant l'any 1991.

El fet no és banal. És d'extraordinària importància per a l'Arqueologia gironina perquè, després de molts anys de parlar-ne, finalment algú ha estat capaç de posar en pràctica la idea d'aquestes jornades que tothom dona per útils, raonables i necessàries.

És un mèrit de la Comissió de les Jornades, integrada per Josep Mª Nolla, de l'Àrea d'Arqueologia de la Universitat de Girona, Aurora Martín, del Centre d'investigacions Arqueològiques de Girona, Gemma Amiel, del Consell Comarcal del Baix Empordà i Francesc Aicart, del Museu Municipal de Sant Feliu de Guíxols. Aquestes institucions són les que han organitzat les jornades. A tots els participants se'ls donava, abans de començar, un voluminós dossier de cap a dues-centes pàgines amb un resum de totes les actuacions arqueològiques que havien tingut lloc a les comarques gironines i que serien tractades durant els dos dies. Això sol és ja un bon indicatiu de la seriositat i efectivitat de la comissió organitzadora d'aquest acte i de tots els arqueòlegs que han redactat el dossier.

Aquestes jornades no eren ni congrés ni symposium. Més informals, més pràctiques, han estat unes jornades de treball reals i efectives, amb debats animats. I, ben segur, han estat d'un cost reduït. Hi hem vist des de joves que comencen a fer els primers passos en l'Arqueologia, fins el veterà i dinàmic santfeliuenc Sr. Lluís Esteva, sempre voltat de l'afecte de tothom.

Estem vivint una època que, malgrat les reduccions de les excavacions programades, ha vist un enorme augment de les excavacions d'urgència. Moltes d'aquestes excavacions d'urgència no seran publicades fins al cap de molt temps o no ho seran mai, malgrat en restin informes i memòries. Aquesta ha estat una ocasió única d'obtenir-ne informació i aclariments d'una forma ràpida i de primera mà.

El gran nombre de jaciments comporta també que hi treballin nombrosos arqueòlegs, que difícilment poden visitar oportunament i conèixer els treballs dels col·legues.

Tot això comporta una certa dispersió dels esforços. Aquestes jornades han permès ajuntar-los i satisfer la natural curiositat dels arqueòlegs per saber què està passant en el seu camp d'estudi i en els altres que li són pròxims.

Aquestes jornades han estat doncs un gran èxit de contingut i públic. La participació que hi ha hagut diu molt a favor de la professió arqueològica. Hi ha l'acord

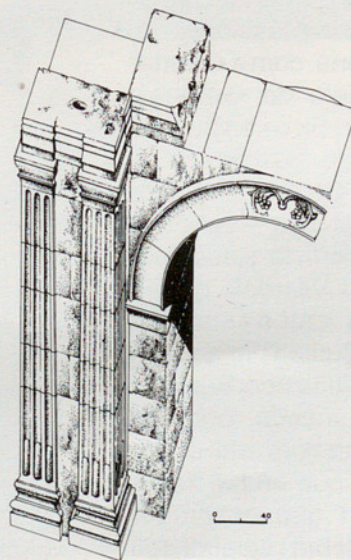
general que caldria fer-ne a la resta de Catalunya i continuar-les cada any o, perquè hi hagi més novetats, cada dos anys.

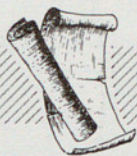
Però tot això no vol dir que l'Arqueologia gironina no tingui problemes, i molts i greus. Les dificultats administratives i econòmiques de les excavacions programades i la provisionalitat laboral de les d'urgència són potser el més sentits, al costat dels derivats de la poca funció social de l'Arqueologia.

Al final de les jornades hi havia previst un debat sobre el futur de l'Arqueologia a les comarques de Girona. Però abans havia estat lliurat als assistents un "Manifest contra una arqueologia sense futur", signat per divuit arqueòlegs, i el debat va derivar ràpidament cap als problemes expressats en aquest manifest, de tal manera que davant dels presents en aquest acte final van sortir a relleu més els problemes i contradiccions de l'Arqueologia i la professió arqueològica amb tota la seva cruesa, que no pas unes conclusions de les pròpies jornades, que, com hem dit, no podien ésser més positives.

Molts d'aquests problemes són generals a tot Catalunya i de difícil solució, amb responsabilitats ben repartides i compartides entre la professió, la societat en general i les institucions de govern en particular. Davant la impossibilitat d'acabar en un temps raonable amb el debat, la mesa va proposar continuar-lo més endavant, amb la participació de la gent interessada. Així es va fer. Les conclusions han estat reunides en un document titulat "El futur de l'Arqueologia sense futur", document que, signat per nombrosos arqueòlegs, ha estat tramès al Director General del Patrimoni Artístic i Cultural, perquè tingui coneixement dels problemes que inquieten la professió.

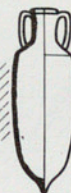
Narcís Soler i Masferrer

ARXIU

MUSEU

SERVEI DE PUBLICACIONS I D'ARXIU

COL·LECCIÓ D'ESTUDIS GUIXOLENCES

- Núm. 1 **Josep Muñoz i Ayats**, *El futbol a St. Feliu.* 650 PTA
- Núm. 2 **Àngel Jiménez**, *Aproximació a la història de l'ensenyament a Sant Feliu de Guíxols.* 650 PTA
- Núm. 3 **Emili Massanas**, *Ricard Mur. Fotògraf a Sant Feliu.* Exhaurit
- Núm. 4 **Albert Palahí**, *Els sòls de Sant Feliu.* 650 PTA
- Núm. 5 **Gerard Bussot**, *El Capità Narcís Massanas (1786-1811).* 650 PTA
- Núm. 6 **Joan Blanco de la Lama**, *El monestir de Sant Feliu de Guíxols (s. X-XI). La formació del domini.* 650 PTA
- Núm. 7 **César Yáñez i Gallardo**, *Sortir de casa per anar a casa. Comerç, navegació i estratègies familiars en l'emigració de Sant Feliu de Guíxols a Amèrica, en el segle XIX.* 1.000 PTA

NOVETAT

Sortir de casa per anar a casa.

Comerç, navegació i estratègies familiars en l'emigració de Sant Feliu de Guíxols a Amèrica en el segle XIX

César Yáñez

INFORMATIU DE L'ARXIU I MUSEU

- Núm. 1 Setembre 1989 Exhaurit
- Núm. 2 Catàleg sobre l'exposició de prehistòria - Desembre 1989 Exhaurit
- Núm. 3 Febrer 1990 Gratuït
- Núm. 4 Maig 1990 Gratuït
- Núm. 5 Setembre 1990 Gratuït
- Núm. 6 El Monestir de SFG - Nov. 1990 200 PTA
- Núm. 7 Febrer 1991 Gratuït
- Núm. 8 Juny 1991 Gratuït
- Núm. 9 Octubre 1991 Gratuït
- Núm. 10 Catàleg de l'Exposició "Guixolencs a Amèrica" Gener 1992 200 PTA
- Núm. 11 Juny 1992 Gratuït
- Núm. 12 Setembre 1992 Gratuït

RETALLABLES (realitzats per Néstor Sanchiz)

- Núm. 1 Església 200 PTA
- Núm. 2 Arc de Sant Benet Exhaurit
- Núm. 3 Monestir 200 PTA

CARTELLS

- Núm. 1 Llagut de sardinals Exhaurit
- Núm. 2 Les nanses 200 PTA
- Núm. 3 Veler, camí d'Amèrica 200 PTA

COL·LECCIÓ "AHIR I AVUI"

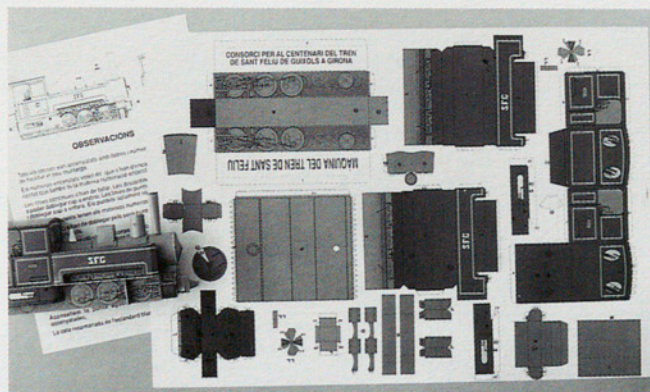
- J. Bigas**, *Ahir i Avui. 10 Fotografies de St. Feliu* Exhaurit
- J. Bigas**, *Ahir i Avui (II). 10 Fotografies de St. Feliu* En preparació

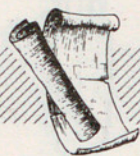
CENTENARI DEL TREN DE SANT FELIU

- Vídeo "El tren de Sant Feliu" 2.000 PTA
- Centenari del tren de Sant Feliu de Guíxols a Girona* (55 pàg. i 200 fot.) 2.500 PTA
- Retallable de la màquina núm. 1 realitzat per **Néstor Sanchiz** 300 PTA
- Cartell/fotografia del tren travessant el riu Onyar 500 PTA

TALLERS D'HISTÒRIA

- Núm. 1 **A. Jiménez**, *Sant Feliu, vila medieval (s. XIV-XV).* 200 PTA
- Núm. 2 **A. Jiménez**, *Sant Feliu de Guíxols, segles XVI-XVII.* Exhaurit
- Núm. 3 **A. Jiménez**, *St. Feliu de Guíxols. Les transformacions del s. XVIII.* Exhaurit
- Núm. 4 **A. Jiménez**, *St. Feliu de Guíxols, s. XIX (1800-1870). De la fi de l'Antic Règim a la història contemporània.* 200 PTA

ELS GRAVATS DE LA TORRE DEL FUM

La passada primavera vam rebre la visita d'Àngels Casanovas i de Jordi Rovira, arqueòlegs del Museu Arqueològic de Barcelona, per tal de poder verue, calcar i fotografiar una sèrie de gravats que han aparegut dins de la Torre del Fum. Venien a recaptar més informació i completar així un treball/ponència que presentaran ambdós tècnics al 1r Congrés Internacional de gravats rupestres i murals que tindrà lloc a Lleida del dia 23 al 27 de novembre de 1992.

La notícia de l'existència d'aquells grafits feia ja molt temps que, com a conservador del nostre Museu, n'haviem donat compte a la nostra Junta.

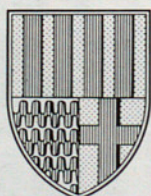
(Ens consta, a més, que Lluís Esteva en tenia coneixement des de molt temps abans, quan es restaurà la torre esmentada).

Aquests gravats estan formats per tres sèries de caràcters diferents fàcils de representar; i per un altre grup de traços més complexos. Els primers, presenten creus simples, cruciformes i estels de cinc puntes, amb pentàgon interior, fetes d'un sol traç, i un grup de traços de simbologia per ara no interpretable.

Amb algun sentit intencionat i simbòlic, en una de les creus simples, es troben encastades dues pedretes disposades simètricament en relació a la creu. Un altre element encastat era una curculla, de la qual només en queda l'empremta i alguna resta d'ella. Aquella curculla nosaltres l'haviem vista sencera, i després malauradament algú la colpejà amb una pedra.

Actualment aquests gravats es troben a l'alçada dels ulls a l'interior de la torre, adherits al parament corbat d'orientació nord-est i quedaren al descobert durant l'última campanya d'excavacions portada a terme en restaurar-se la torre del Fum.

NÉSTOR SANCHIZ

SERVEI DE PUBLICACIONS I D'ARXIU
JUNTA DEL MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT
ÀREA DE CULTURA
Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols